

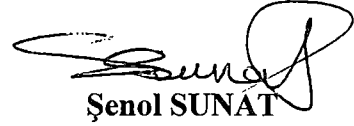
Şenol SUNAT

Manisa Milletvekili

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasası'nın 98'inci maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince **Sağlık Bakanı Sn. Kemal MEMİŞOĞLU** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 21.07.2026

Şenol SUNAT

Manisa Milletvekili

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2. maddesinde tanımlanan "Sosyal Hukuk Devleti" ilkesi ve 17. maddesinde koruma altına alınan "Yaşam Hakkı", devletin vatandaşlarını yaşatmak için tüm imkanlarını seferber etmesini zorunlu kılar.

Ancak Türkiye'de son yıllarda, SGK'nın geri ödeme kapsamına almadığı kanser ve nadir hastalıkların tedavisinde hayati öneme haiz olan ilaçlar için açılan davalar, tam bir hukuk ve yaşam savaşına dönüşmüştür.

Göğüs kanseri teşhisi konulan Manisalı bir hastamız için uzman hekimler tarafından "ilacın alımı elzemdir" raporu verilmiştir. Konu yargıya taşınmış ve mahkeme ilk aşamada İhtiyati Tedbir kararı vererek ilacın SGK tarafından karşılanmasına hükmetmiştir. Ancak SGK'nın tedbirin kaldırılması yönündeki itirazı sonrası mahkeme tedbir kararını kaldırmıştır.

Süreç devam ederken Adli Tıp Kurumu; "Bu ilacı alırsa iyi olur, almazsa hastanın hayatı tehlikeye girer" şeklinde hayati riski açıkça belirten bir rapor sunmuştur. Buna rağmen mahkeme yeniden tedbir kararı vermemiş, hastanın ilaca erişimi kesilmiştir. Bu süreçte hastamız sadece ihtiyacı olan ilaca ulaşamadığı için hayatını kaybetmiştir.

Hukuk sürecinin bir diğer sorunu ise kanser ilaçlarının temini konusunda memur emeklilerinin idare mahkemesine, işçi ve bağkur emeklilerinin ise iş mahkemelerine dava açmasıdır. İdare mahkemelerine açılan davalarda ihtiyati tedbir kararı alınıp hasta ilaca erişim sağlayabilirken, iş mahkemelerinde açılan davalarda ihtiyati tedbir kararı alınmasına karşın ilaca erişim sağlanmamaktadır.

Bu mahkemeler arası usul, yetki ve uygulama karmaşası vatandaşlar arasında açık bir eşitsizlik yaratmakta, hastaların Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 13. maddesiyle koruma altına alınan "Etkili Başvuru Hakkı"nı fiilen ortadan kaldırmaktadır.

Danıştay 10. Dairesi'nin 30.09.2024 tarihli, E:2020/5431 ve K:2024/3496 sayılı iptal kararı; hayati önemi doktor raporuyla sabit olan ilaçların SUT (Sağlık Uygulama Tebliği) listesinde olmasa dahi kesintisiz karşılanması gerektiğine hükmetmiştir.

Anayasa Mahkemesi İçtihatları, benzer başvurularda "kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkı" kapsamında, devletin finansal zorlukları ileri sürerek tedaviyi aksatmasını yaşam hakkı ihlali saymaktadır.

Buna göre;

1. Adli Tıp Kurumu'nun "almazsa hayatı tehlikeye girer" raporu verdiği vakalarda, SGK'nın "tedbir kaldırma" talebinde bulunmasının ve mahkemelerin bu talebi kabul etmesinin hukuki ve insani gerekçesi nedir?
2. Son 5 yıl içerisinde, uzman hekimler tarafından "hayati zorunluluk" raporu verilmesine rağmen SGK geri ödeme listesinde olmadığı gerekçesiyle karşılanmayan kanser ilacı sayısı kaçtır?
3. Bu ilaçlardan kaç tanesi için hastalar tarafından SGK'ya dava açılmıştır?
4. Son 5 yılda bu gerekçelerle tedavisi yarım bırakılan kanser hasta sayısı kaçtır?
5. Açılan davalarda verilen ihtiyati tedbir kararlarına SGK'nın itiraz etmesi nedeniyle ilacı kesilen ve bu süreçte hayatını kaybeden hasta sayısı bakanlığınızın kayıtlarında mevcut mudur?
6. Bakanlığınızın, kanser ilaçlarının geri ödeme listesine alınması sürecinde "maliyet analizi" ile "hastanın yaşam hakkı" arasında kurduğu denge kriterleri nelerdir?
7. Danıştay 10. Dairesi'nin ilamı uyarınca, raporu olan hastaların SUT listesini beklemeden ilaca kesintisiz ulaşmasını sağlayacak bir otomasyon sistemi kurulacak mıdır?
8. Mahkemelerin önce tedbir kararı verip sonra SGK müdahalesiyle bu kararları kaldırması sonucu yaşanan ölümlerle ilgili, bakanlığınızın Adalet Bakanlığı ile işbirliği planlaması var mıdır?
9. İş mahkemeleri ile idare mahkemeleri arasında işçi ve memur emeklileri aleyhine oluşan uygulama farklılığını ve "Etkili Başvuru Hakkı" ihlalini ortadan kaldırmak için ortak bir mevzuat çalışması yürütülmekte midir?
10. Yaşam hakkı ihlaline sebebiyet veren bu süreçlerin engellenmesi için bakanlığınızın bir yasal düzenleme çalışması var mıdır?